

معاونین تحریریهی :
ملکتوزک وجودلریله افتخار ابتدایی مشاهیر
عمریندن مرکبدر

شرائط اشترا :

ولایاتده سنه لکی ۱۲۰، آلتی آیللی ۶۰
غروشدر. ممالک اجنبیه ایچون سنه لک ۲۶،
آلتی آیللی ۱۴ فرانق در.

Directeur et rédacteur en chef :
FAIK SABRI BEY

Bureaux : Grand' Rue de la Sublime
Porte à côté de « l'Idam »
CONSTANTINOPLE

Prix: 2 Piastres

پنجشنبه - ۱۷ شباط ۱۳۲۴

محرط

MOUHIT

Illustration Hebdomadaire

مدیر و سر محرری :

فائق صبری

اداره خانه سی :

باب عالی جاده سنده و « اقدام » اداره سی
قربنده دائره مخصوصه

شرائط اشترا :

درسمادته سنه لکی ۱۰۸، آلتی آیللی
۵۴ غروشدر

آبونه بدلی بروجه پیشین استیفای اولنور

نسخه سی : ۲ غروش

نومرو : ۱۷ هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور سیاسی، ادبی، علمی، فلسفی رسملی غزته در جلد : ۱

۱۸۵۶ سنه میلادی سی پارس قونفره سی اعضای

ایاقده کیلر | قاولی ماتنوفل اورلوف جیل بک بنده دتی هاجنلد ویلنورمارینا قاورور
(انگلتره) (بروسیا) (روس) (ترکیا) (فرانسه) (روسیه) (بیهمون)

اوطورائیلر | بورد بورکنه ی برونو والوه سی قلازندون عالی پاشا هوین
(اوستریا) (فرانسه) (روس) (فرانسه) (انگلتره) (ترکیا) (اوستریا)

۱۸۷۸ ده برلین قونفره سنه ریاست ایدن پرنس یسهارق

Portrait des membres du Congrès de Paris (1856)

او، فائده سز و یکنک اولمه مستعددر. اونده کی جیدلک قدیمکی جیدلک درجه سنده در. بز هنوز غرب قدر مادیلمشده ک. صنعتده ادبیاتده نه یابایلیرسه ک بو دوده یایه یلیرز. شرقلیقمرک بوتون کوزلکلرینی برطرز نوین ایله کوسترملی بز، بو، هر شینگ صرف تجارت عد ایلدیکی برزمانده کوچ اولور. آثار نفیسه یه داغما کشاده جموعهر بولوندره رق هر نماییزی مطبوعات بومیه یه فایدر ماملی بز. زده، مویاسانلر، فرانسسلر، آدانلر، رونیلر بکله یورز. بویوک خالد ضیایک ملکمزده همان ایجاد ایتدیکی بو طرزده بویوک فیضلر آرا یورز. و او آثار نفیسه مستقبلی اوقودقن صوکره حیاتدن، حیاتیزدن یار چه اوکره نهرک چیقماق ایستیز و الحاصل اجتماعی حکایه لر بزده بک فائده لی اولور. چنک کوی، ۱۷ کانون اول سنه ۱۳۲۴

سرور جمال

— — — — —

استمراج

صالح ذکی بکه

استاد محترم؛

«علوم اقتصادی و اجتماعی مجموعه سی» نامنده کی رساله «موقوتنه ک ۲ تومرولی نسخه سنده مندرج «اوکوست قوت» عنوانی مقاله حکایانه مطالعه کدارم اولدی. بعض آرقاداشلر مک و بو شا کرد معنویکوزک ایتدکاری استفاده یه مقابل بیان تشکره جبارتیب اوله مام؛ چونکه او مقاله فلسفی نه محرو و محرره سته بوتون «مکتب جدید» متشکر اولمالی در...

فقط مذکور مقاله نک اوکوست قوتنک «فلسفهی» تسمنده کی بعض نقطه لر مکتسبات حاضرهم ایله توافقی ایتیه یور. اونک ایچون بو نقطه لر حقدده کی افکاریمی — مساعده کزله — بیان ایدره ک استیضاحاتده بولونق ایسترم. سزک کی بر مکتب جدید خادمنک او مکتب جدید طلبه سته قارش ایضاحاتده بولونق لطفی درینج ایتیه بکنی بک طبیی کورورم.

حکایه نک نه بویوک فائده لر تأمین ایدده کی ظن ایدرسه م ایجه توضیح اولمشدر. فقط بونلری احتیاساتدن، منشور شمرلردن تقریق ایتیه لیدر. یومی غزته لری هر کون اللریسه اذقلری وقت جناب شهاب الدینک بر مصاحبه سنی، خالد ضیایک بر حکایه سنی عجلانه آراشدیره.

بک زیاده خدمت ایتدکاری و ایدده چکلرینی کوستره مکدر. و مستعد اولدینی بوتون خطالردن اونی تنزهه جالمقددر. بویوک زده ده برغز ته چیلک وار. و هر زده اولدینی کبی بورادده مخصوصاتی کوستره ک همان یکی دوغان طرز لری کندینه چکمک استعدادینی بک زیاده حازدر. مطبوعات

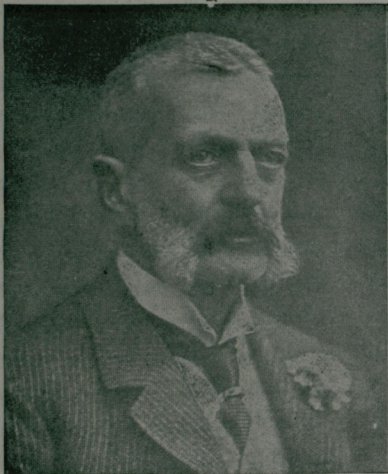
لوحه : حد

Tableau — La Jalousie

رق، فائق عالینک برشرینی بولمقله نمون اولان مستعد تعالی کنج محب صنعت آرقداشلریمز، بونلرک طرزینی ودرجه سنی تعینیه مقتدر اوله لیدرلر. هرشیده جدی اولمه من لازم بولدینی کی ادبیاتده جدی اولمالی بز. شعر و ادبیاتک خیلدن عبارت اولدینی کیم سوله مش. یالکز

موقوتنه، مطبوعات بومیه یه قارش داغما بصیرتکارانه داورانه لیدر.

کوجوک حکایه لر کتنجه: اونلر بویوک محتاج اولدینی رومانلرک الک مکمل بر خلاصه سی اوله لیدرلر. و بوتون حیات اجتماعیه مزی احاطه ایدره ک اونک بوتون غوامضی کوسترمیلیدرلر.

۱۷ شباطه وفات ایدن غران دو ولادیمیر روسیه چاری حضرتلرنیک هموجهسیدر
Le grand — Duc Vladimir, oncle du tsar, mort à Tsaraskoréscele, le 17 Fevrier

۱ — ریاضیات	Mathématique
۲ — هیئت	Astronomie
۳ — حکمت طبیعی	Physique
۴ — کیمیا	Chimie
۵ — حکمت عضویه	Physique organique
۶ — حکمت اجتماعی	Physique sociale

او کوست قونٹک بو تصنیفی یاقندن مقصدی نهایدی؟ .. بوزاسنی بر درلو آکلایه مادم .. فقط مقاله فاضلانمک مدخلده « .. قونٹک معلومات بشریہ بی نه ایچون آلتی بویوک صنفه تفریق ایلدیکی .. » بیان بو بورولہ جفی وعد ایدلشدی .. تبعاعه کوره ، او کوست قونٹک — بوزیتویزم کاشفک بوزیتویزمی هان معین مقرر بر حادثه طبیعی قدر حقیقی بولدوغم ایچین مؤسسنی یونام ایله یاد ایتمکی یک مناسب کورسوروم . — بوراده کی مقصدی یک بویوک ، یک اساسی ویک دهشتلی ایدی ... چونکه قونٹی (بسیطدن مرکبه دوغری کیمتک) اصول طبیعی سنه توقیفاً ترتیب وتصنیف ایلهرک (کتاب جدید) اولان فنه بر وجود ویره جکدی ؛ اوله بر وجودک اساسی ثابت ، شکلی متحول یعنی بشریت متفکره یک قانون تکاملنه تابع ... بناء علیه تئولوژی و منافیز یک کیی تحولدن ، تکاملدن وارسته ده کیل . ثانیاً حادثات اخلاقی و اجتماعی یک حادثات طبیعی دن اولدینفی کوستره رک اصول

یوقاروده کی تعریفه داخل اولوق اوزره بر حادثه ریاضیه بولایمورم .. ده دوغروسو بونوع حادثه یک وجودینه احتمال ویره میسورم ؛ چونکه ریاضیه آنجاق کتاب یک مدخلی اولوق اوزره تلقی ایدیه بیلیر . فقط بر کتابک مدخلی او کتابک موضوعی و یا خود موضوع . عندن بر قسمی استحصال ایله اوضراشاز . شو قدر وارکه کتابک موضوعی تحدید ایله بر شکل معینه افراغ ایدر و بو موضوعک استحصالی ایچین رهبرک ایدیه بیلیر ... ایشه کتاب یک موضوعی حادثات طبیعی در . مدخلی اولان ریاضیه ایسه یالکنز حادثات طبیعی یک جهت کیمسنی تقدیر ایله بونلرک تحدیدینه یارار . حالبو که اصول کتاب اولان فن ؛ مدخلک دلالتی ایله موضوعک استحصال

لی ایچین حادثات طبیعی بی مطالعه ایدره ک مقتدر اولاییلدیکی درجه ده قوانین طبیعی بی کشف ایلر . بناء علیه ریاضیه یک هیچ بر حادثه طبیعی بی دراغوش ایتمه سی ، و « حادثات ریاضیه » دیه آریجه بر صنف حادثات موجود اولماسی لازم کیسور .

استطراد . — ۱۹۴ نجی حیخفده « .. قوانین مضبوط اولان حادثات ریاضیه [هندسیه و میخانیکه] صوک درجه ده ... دینیلور .. فقط ظن ایدرم که حادثات میخانیکه ؛ حادثات حکمیه یک اک بسیط بر صنفی تشعیل ایدن و حادثات هیئیه ایله حادثات حکمیه آراسنده بر واسطه اتصال اولان بر قسم حادثات طبیعی در . او حالده حادثات مذکوره یک — فکرجه — موجود اولمایان حادثات ریاضیه میانسنده بولونغمه سی اقتضا ایلر . چونکه حادثات طبیعی کی در .. آلرده اسباب حقیقیه یک نتایج ضروریه سی در . حالبو که بو تعریفه داخل بر حادثه هندسیه بولایمورم .

۱ — [حیخفه ۱۹۱] علوم موجوده بی آلتی شعبه به تفریق وهر شعبه بی قنون مختلفه به تقسیم ایلش در :

۱ — [حیخفه ۱۹۲] حادثات اک بسیطی حادثات ریاضیه ، بوندن صوکرا حادثات هیئیه ، ده صوکرا حادثات حکمیه و کیمویه ... در « دیک ... اک بسیطی حادثات ریاضیه در ؛ ظن ایدرم که « حادثات ریاضیه » دیه آریجه بر صنف حادثات یوقدر . چونکه حادثات ؛ اسباب حقیقیه یک یا خود شرائط مقدمه یک نتایج ضروریه سی در . مثلاً مدوجذر حادثه هیئیه سی ؛ جاذبه قمر و شمس اسباب حقیقیه سنک نتایج ضروریه سی در ؛ کذلک تحلیل ضیا حادثه حکمیه سی ، قابلیت انکساره سبب حقیقیسنک وسائر شرائط مقدمه یک بر نتیجه ضروریه سی در ؛ کذا قنور ایله مولد الماناک اتحادی حادثه کیمویه سی ؛ بو ایکی جسم آراسنده کی علاقه کیمویه وسائر شرائط لازمه یک بر نتیجه ضروریه سی در ؛ کذا تنفس حادثه فیزیولوژیسی حامض قاربون ایله مولد الحوضه یک اختلاف تضیق لری اسبابک بر نتیجه ضروریه سی در ؛ کذا اولادک پدرینه اطاعتی و یا خود شاکرک معلمه حرمتی حادثات اختلافیه سی ؛ خود کاملق سبب حقیقیسنک نتایج ضروریه سی در ؛ والحاصل مستبد بر حکومتک بحق مشروطیه انقلابی حادثه اجتماعی سی ؛ تکامل ملی اجتماعی سبب حقیقیسنک بر نتیجه ضروریه سی در . حالبو که

ماکدونیا اغتشاشی انساننده مناستر آوجی طابورنی تقویه کن احتیاط عسکرندن بر آوجی فری
Soldat Ture à Monastir

فیه فی بوضف حادثاتک مطالعه سنه دخی تشعیل ایده جکدی . ثالثاً انسانک طبیعت مربوط وقوا . نینته تابع اولدیفنی اثباته خادم بر فلسفه فیه استخراج ایلجکدی وبوصورتله کتاب جدیدمن ادوار سالفه تک تعلقاتندن تخلص کریان ایتش اولاجقدی . . .

فقط تبعاغه استاداً واقع اولان شو مطا . لعائده بیلم اسابت وارمیدر ؟ بن بو سؤالک جوابی مقاله کزده بولاجمعی ظن ایدرم . لاکن بر وضع تلیدکارانه ایله بیان ایده رم که بویه بر جوابه دسترس اولامدم .

استطرا د . — شکل تصنیف حقهده بعض استیضاحانده بولونق آرزو ایتش ایسه مده (۱۹۱ نجی) صحیفه ده کی حاشیه بو آرزوی تاخیره سبب اولمشدر .

۳ — « حکمت عضویه » تعریفندن بر فکر صریح آلامدم . چونکه بو تعیردن فلسفه حیاتییه ، — فرانسر جسمنده اولدیفنی کی — حکمت طبیعیه عضویه می ، یوقسه فیزیولوژی مراد اولونیور . . . تعیر مذکوردن فلسفه حیاتیه [آتیزم ، ویالیزم ، پولوریویالیزم ، نه نو ویالیزم ، مه قانیزم] قصد ایدلینکه احتمال ویرم . چونکه بورده تصنیف فوندن بحث اولونیور . حال بوکه فن باشقه فلسفه باشقهدر . معافیله آرزونده بر مناسبتده موجوددر . فقط هر نه قدر بویه ایسه ده فلسفه ایله فی بر برینه قاریشدر ماقده ازمدر . قوجه اوکوست قونت ! فلسفه ایله فک حدودنی هر کسدن ایی تقدیر ایتش ، هر کسدن کوزم تعیین ایله مشیدی . اونک ایچین بو خصوصی کنیدیسه آیرجه بر شرف مالانایه قازاندرمشدر . . . حتی او حکیم شهر تشعار : سوسیولوژیی تأسس ایتش بر شعبه فیه اولاری کورده مدیکندن بونی « فلسفه اجتماعیه » شککنده اولق اوزره تصنیفه قومیش وایلروده بر شکل فی اخذ ایتسی امیدی اظهار ایله مشدر .

تعیر مذکوردن حکمت طبیعیه عضویه متصور اولدوغنه دخی احتمال ویرمیدرم ؛ چونکه حادثات حیاتییه (عضویه) یالکذر حادثات حکمیه ده کیل بلکه حادثات کیمویه

دخی داخلدر . الحاصل مذکور تعیردن یالکذر فیزیولوژی مراد ایدلینکه قناعت حاصل ایتک ایسترم . فقط عجباً بویه میدر ؟ اگر بویه ایسه نه ایچین دوعزیدن دوعرییه فیزیولوژی تعیری استعمال اولونعدی ؟

دها بعض فقطملر حقهده استیضاحانده بولونق آرزو ایتش ایسه مده تصدیقی موجب اوله جندن قورقدهم . اونک ایچین شیمیدیلک بالاده کی نقطه لری کافی کورور و وقوع بولاجق ایضاحاتکزه انتظار ایلرم باقی احترامات تلیدکارانه می تقدیم ایله کسب فخر و مباهات ایدرم .

۲۲ کانون ثانی ۲۲۴

طبیعه عسکریه طلبه سندن وحکمت طبیعیه لابوراتواری مداوملرندن کوشخانه لی

حسین چاهد

سیاحتی

روم مطبوعاتک لسانی

کرید عمار مخصوصزندن

شهر مزده منتشر « الفتهرون ویم » نام غزنه تک مدیر و سر محرری موسیو فرانچسکائی جزیره تک یونانستانه التحاقی علیه نه اوله رق ترکیباده اجرا اولوش میتغارک عکس صدای تأثیریه غلیانه کتس هویت عصبیه سی تسکین ایده بیلمک و یاخود حقیقت معناسیله قلبک اک درین رفقه سنده یالشمش بولنان تعصب طمرنده کی قانک شدت جولانی تخفیف ایتک ایچین اولمیدر که بر قاچ هفته دنیزی عثمانلیق علیه یازمده اولدیفنی مقاله لر — بون ماهیت تعجیه لرله برابر — آرتق نظر دقتمزی جلب ایده جک بر درجه تأسف بخشایی بولمشدر . بو غزنه محرری ایکی اوج هفته اولکی نشریاتیه جزیره اسلاملرینه هجوم ایتش وکریده بالجه خریستانلرک بر آی نظر قده باشند طیر ناغه قدر سلاخانلری و هر ریسنک لاقل ییک عدد فشنکه مالک بولنسی کیفیت لزوم عاجل وشدید اولدیفنی اخطار ودرمیان ایتدکن سوکره اک نهایت التحاق

وقوع بولماسه آجی بر مأیوسیته خریستانلرکی یوقسه اسلاملرکی نام اوله جقنی کورده جکذر و سارزه کی تمهیدات تهدیدکارانه بولمشدی . طوغریسی سولک لازمه درز که بر دربره اظهار اولان بر تحلکد نتیجه طبیعیه سی اوله رق غزنه سستورلرینه کچیریلان بوکی هذیان آمیز نشریات بزه اوقدر تأثیر ایتدی . زیرا ظن ایدلینکی کی بزه غرض و تعصب اثری بولنماور ، و یاخود وقایع اخیر سیاسیه قارش طوتدیفنی حکیمانه و دور اندیشانه خط حرکتدن بر دقیقه آریلیمان و بوندن دولایی شایان تقدیر و تبریک بولنان جزیره اسلاملری آجی بر صبر ایله ، کران بر تحمل ایله طالعک هر جلومه سنه ، هر تجلیسنه انتظار ایتک صورتیه سکوت ایتکی دها موافق و مرجع کوریور ، اسلاملرک بوطور و وضعیتلری سنه لدنیری دوام ایتدیک کی خریستانلرک التحاقی اعلان ایتسنی متعاقب دخی عینی خط حرکتی طوتدیفنی کورلمشدر . اسلاملر جزیره مسئله سی حقهده دول معظمه ایله حکومت عثمانیه آراسنده وریله جک نتیجه وقراره منتظر بولمقدن بشقه بر جفته عطف دق واهمیت ایتجور . فقط آتش تعصبی بون بون جوش و خروشه کتس اولان « الفتهرون ویم » غزنه سنک فی ۲۴ کانون ثانی سنه ۱۹۰۹ تاریخی نسخهنده کی باش مقاله عثمانی نامی آلتنده یشایان معظم بر ملنک تک بر فردنی بیله تصور ایدم که نظر مطالعه سنه مصادف اولسونده بیوک بوله و حیرتی ، بیوک بر نفرت وحدتی جلب ایتسون ! مقاله مذکورده عثمانلیق علیه نه اوله رق درج اولسان اراجیف متعصبانه واکا ذیب مصنعه بدخواهانیه قارش عارکوتی ارتکاب ایتیه جکذر . زیرا عثمانلیق بزم مایه حیات و سرمایه افتخارمزددر . شانی و عالیمت عثمانلیر باخصوص موقیسات اخیر و احرارانه سیله بالافریق بون علم مدنیت ؛ ومتفقاً یک زبان اوله رق بون مطبوعات جهانک مظهر تحیل و ستایشی اولدیفنی حاله مقاله مذکورده یازان او محرر متجدد نظر نده مدنیت و حریتله الفت ایتسی ناقابل اولان بر جمیت باغه و فسادیه در ، مقاله مذکورده عثمانلیر ایچون نه لر سولندیک کی بر کره دیکلیم :

« رسمی ترکیا ایله کتج ترکارک کرید مسئله سی حقهده کی منطقتسر و معند طور وضعیتی